

3º BIOLOXÍA-XEOLOXÍA (D86/2015)

B.1. HABILIDADES, DESTREZAS E ESTRATEXIAS. METODOLOXÍAS CIENTÍFICAS	
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVES
BXB1.1.1. Identifica os termos máis frecuentes do vocabulario científico, e exprésase de xeito correcto tanto oralmente como por escrito.	CCL + CMCCT
BXB1.2.1. Procura, selecciona e interpreta a información de carácter científico a partir da utilización de diversas fontes.	CD + CAA
BXB1.2.2. Transmite a información seleccionada de xeito preciso, utilizando diversos soportes.	CD + CCL
BXB1.2.3. Utiliza a información de carácter científico para formar unha opinión propia e argumentar sobre problemas relacionados.	CAA + CCL
BXB1.3.1. Coñece e respecta as normas de seguridade no laboratorio, e coida os instrumentos e o material empregado	CMCCT + CSC
BXB1.3.2. Desenvolve con autonomía a planificación do traballo experimental, utilizando tanto instrumentos ópticos de recoñecemento como material básico de laboratorio, argumenta o proceso experimental seguido, describe as súas observacións e interpreta os seus resultados.	CSIEE + CMCCT + CAA

B.2. A CÉLULA, UNIDADE ESTRUCTURAL E FUNCIONAL DOS SERES VIVOS	
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVES
BXB2.1.1. Diferencia a materia viva da inerte partindo das características particulares de ambas.	CMCCT
BXB2.1.2. Establece comparativamente as analogías e as diferenzas entre célula procariota e eucariota, e entre célula animal e vexetal	CMCCT
BXB2.2.1. Recoñece e diferencia a importancia de cada función para o mantemento da vida.	CMCCT
BXB2.2.2. Contrasta o proceso de nutrición autótrofa e nutrición heterótrofa, e deduce a relación entre elas	CMCCT

B.3. AS PERSOAS E A SAÚDE. PROMOCIÓN DA SAÚDE	
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVES
BXB3.1.1. Interpreta os niveis de organización no ser humano e procura a relación entre eles.	CAA
BXB3.1.2. Diferencia os tipos celulares e describe a función dos orgánulos máis importantes.	CMCCT
BXB3.2.1. Recoñece os principais tecidos que conforman o corpo humano e asóciaos á súa función.	CMCCT
BXB3.3.1. Argumenta as implicacións dos hábitos para a saúde, e os factores que os determinan. xustifica con exemplos as eleccións que realiza ou pode realizar para promoverla individual e colectivamente.	CSC

BXB3.4.1. Recoñece as doenzas e as infeccións máis comúns, e relaciónaaas coas súas causas.	CMCCT
BXB3.4.2. Distingue e explica os mecanismos de transmisión das doenzas infecciosas.	CMCCT
BXB3.5.1. Coñece e describe hábitos de vida saudable e identifícaos como medio de promoción da súa saúde e da das demais persoas.	CSC
BXB3.5.2. Propón métodos para evitar o contaxio e a propagación das doenzas infecciosas máis comúns.	CSIEE + CSC
BXB3.6.1. Establece diferenzas entre as doenzas que afectan as rexións dun mundo globalizado, e diseña propostas de actuación	CSC + CSIEE
BXB3.7.1. Explica en que consiste o proceso de inmunidade, e valora o papel das vacinas como método de prevención das doenzas.	CMCCT + CSC
BXB3.8.1. Detalla a importancia da doazón de células, sangue e órganos para a sociedade e para o ser humano.	CSC
BXB3.9.1. Detecta as situacións de risco para a saúde relacionadas co consumo de substancias tóxicas e estimulantes, como tabaco, alcohol, drogas, etc., contrasta os seus efectos nocivos e propón medidas de prevención e control.	CSC + CSIEE
BXB3.10.1. Identifica as consecuencias de seguir condutas de risco coas drogas, para o individuo e a sociedade.	CSC
BXB3.11.1. Discrimina o proceso de nutrición do da alimentación.	CMCCT
BXB3.11.2. Relaciona cada nutriente coa súa función no organismo, e recoñece hábitos nutricionais saudables.	CMCCT
BXB3.12.1. Diseña hábitos nutricionais saudables mediante a elaboración de dietas equilibradas, utilizando táboas con grupos de alimentos cos nutrientes principais presentes neles e o seu valor calórico.	CAA + CD
BXB3.13.1. Valora e determina unha dieta equilibrada para unha vida saudable e identifica os principais trastornos da conduta alimentaria.	CAA + CSC
BXB3.14.1. Determina e identifica, a partir de gráficos e esquemas, os órganos, os aparellos e os sistemas implicados na función de nutrición, e relaciónao coa súa contribución no proceso.	CMCCT
BXB3.15.1. Recoñece a función de cada aparello e de cada sistema nas funcións de nutrición.	CMCCT
BXB3.16.1. Coñece e explica os compoñentes dos aparellos dixestivo, circulatorio, respiratorio e excretor, e o seu funcionamento	CMCCT
BXB3.17.1. Diferencia as doenzas máis frecuentes dos órganos, os aparellos e os sistemas implicados na nutrición, e asóciaas coas súas causas.	CMCCT
BXB3.18.1. Especifica a función de cada aparello e de cada sistema implicados nas funcións de relación.	CMCCT
BXB3.18.2. Describe os procesos implicados na función de relación, e identifica o órgano ou a estrutura responsables de cada proceso	CMCCT
BXB3.18.3. Clasifica os tipos de receptores sensoriais e relaciónaos cos órganos dos sentidos en que se atopan.	CMCCT

BXB3.19.1. Identifica algunhas doenzas comúns do sistema nervioso e relaciónas coas súas causas, cos factores de risco e coa súa prevención.	CMCCT + CSC
BXB3.20.1. Enumera as glándulas endócrinas e asocia con elas as hormonas segregadas e a súa función.	CMCCT
BXB3.21.1. Recoñece algún proceso que teña lugar na vida cotiá no que se evidencie claramente a integración neuroendócrina.	CMCCT
BXB3.22.1. Localiza os principais ósos e músculos do corpo humano en esquemas do aparello locomotor.	CMCCT
BXB3.23.1. Diferencia os tipos de músculos en función do seu tipo de contracción, e relaciónas co sistema nervioso que os controla.	CMCCT
BXB3.24.1. Identifica os factores de risco máis frecuentes que poden afectar o aparello locomotor e relaciónas coas lesións que producen.	CSC + CAA
BXB3.25.1. Identifica en esquemas os órganos do aparello reprodutor masculino e feminino, e especifica a súa función.	CMCCT
BXB3.26.1. Describe as principais etapas do ciclo menstrual e indica que glándulas e que hormonas participan na súa regulación.	CMCCT
BXB3.26.2. Identifica os acontecementos fundamentais da fecundación, do embarazo e do parto	CMCCT
BXB3.27.1. Discrimina os métodos de anticoncepción humana	CMCCT
BXB3.27.2. Categoriza as principais doenzas de transmisión sexual e argumenta sobre a súa prevención.	CMCCT + CSC+ CCEC
BXB3.28.1. Identifica as técnicas de reprodución asistida máis frecuentes.	CMCCT
BXB3.29.1. Actúa, decide e defende responsablemente a súa sexualidade e a das persoas do seu contorno.	CSC + CCEC

B.4. O RELEVO TERRESTRE E A SÚA EVOLUCIÓN	
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVES
BXB4.1.1. Identifica a influencia do clima e das características das rochas que condicionan os tipos de relevo e inflúen neles.	CMCCT
BXB4.2.1. Relaciona a enerxía solar cos procesos externos, e xustifica o papel da gravidade na súa dinámica.	CMCCT
BXB4.2.2. Diferencia os procesos de meteorización, erosión, transporte e sedimentación, e os seus efectos no relevo.	CMCCT
BXB4.3.1. Analiza a actividade de erosión, transporte e sedimentación producida polas augas superficiais, e recoñece algún dos seus efectos no relevo.	CMCCT
BXB4.4.1. Valora e analiza a importancia das augas subterráneas e os riscos da súa sobreexplotación.	CMCCT + CSC
BXB4.5.1. Relaciona os movementos da auga do mar coa erosión, o transporte e a	CMCCT

sedimentación no litoral, e identifica algunhas formas resultantes características.	
BXB4.6.1. Asocia a actividade eólica cos ambientes en que esta actividade xeolóxica pode ser relevante	CMCCT
BXB4.7.1. Analiza a dinámica glaciari e identifica os seus efectos sobre o relevo.	CMCCT
BXB4.8.1. Investiga acerca da paisaxe do seu contorno máis próximo e identifica algúns dos factores que condicionaron a súa modelaxe.	CCEC + CAA
BXB4.9.1. Identifica a intervención de seres vivos en procesos de meteorización, erosión, transporte e sedimentación.	CMCCT
BXB4.9.2. Valora e describe a importancia das actividades humanas na transformación da superficie terrestre.	CSC + CCEC
BXB4.10.1. Diferencia un proceso xeolóxico externo dun interno e identifica os seus efectos no relevo.	CMCCT
BXB4.11.1. Coñece e describe como se orixinan os sismos e os efectos que xeran	CMCCT
BXB4.11.2. Relaciona os tipos de erupción volcánica co magma que as orixina, e asóciaos co seu grao de perigo.	CMCCT
BXB4.12.1. Xustifica a existencia de zonas en que os terremotos son máis frecuentes e de maior magnitude.	CMCCT + CAA
BXB5.13.1. Valora e describe o risco sísmico e, de ser o caso, volcánico existente na zona en que habita, e coñece as medidas de prevención que debe adoptar.	CAA + CSC

B.5. O SOLO COMO ECOSISTEMA	
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVES
BXB5.1.1. Recoñece que o solo é o resultado da interacción entre os compoñentes bióticos e abióticos, e sinala algunha das súas interaccións.	CMCCT
BXB5.2.1. Recoñece a fragilidade do solo e valora a necesidade de protexelo.	CMCCT + CSC

B.6. PROXECTO DE INVESTIGACIÓN	
ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	COMPETENCIAS CLAVES
BXB6.1.1. Integra e aplica as destrezas propias do método científico.	CAA + CMCCT
BXB6.2.1. Utiliza argumentos xustificando as hipóteses, que propón.	CAA + CCL
BXB6.3.1. Utiliza diferentes fontes de información, apoiándose nas TIC, para a elaboración e a presentación das súas investigacións	CMCCT + CD
BXB6.4.1. Participa, valora e respecta o traballo individual e en grupo.	CSC + CSIEE
BXB6.5.1. Deseña pequenos traballos de investigación sobre animais e/ou plantas, os ecosistemas do seu contorno ou a alimentación e a nutrición humana, para a súa presentación e defensa na aula	CSIEE + CAA + CMCCT + CD
BXB6.5.2. Expresa con precisión e coherencia as conclusións das súas investigacións, tanto verbalmente como por escrito.	CCL + CCEC